

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
 Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
 Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Politikai morál.

Tudja mindenki, nem tagadja senki, hogy jelen politikai helyzetünknek megteremtője Bánffy volt. Ez az egész ország közvéleménye által tehetségtelennek ismert miniszterelnök, ki az 1896. októberi választásokat végig csinálta Európa elsőörnyűkódására, kinek a függetlenségi párt barátja volt, mert megkegyelmezett neki a választásoknál, ez a Bánffy, ki annyira megtudta téveszteni az elméket, hogy tehetlensége mellett is minden ízében magyarok, kuruczok, politikáját nemzetinek tartották s ki elment a kiegyezés megkövetéséig, a kvóta felemeléséig, az ischli klauzuláig, a Tisza lex-ig, az ex-lex-ig, az abszolutizmusig, s ki politikai frivolitásával annyira megrontotta a nemzet közérzetét, hogy az teljes lethargiába süllyedt, úgy hogy Ugron Gábor méltán kiálthatott fel elkeseredésében: „Romlott intelligenciával, gyöngé néppel, nem lehet nemzeti politikát csinálni“ — ez a Bánffy báró miniszterelnök teremtette meg jelen helyzetünket, az ő miniszterelnökségének szedjük keserű gyümölcsét most, mely első sorban is a milliókkal reánk nehezede kvótában nyilvánul.

Bánffy megbukott, de hátrahagyta az

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Csak pár hüvelyk!

Báró Roberts elbeszélése.

Csakis az öregkor egyenlített ki természetünk különbségét. Az asszony cédrus-egyesenes dereka egy kissé meggörbödött, büszke tartású feje egy kissé előrehajlott, úgy, hogy éles vágásu areza nem oly szembetűnő, mint hajdan. A férfi azonban még ma is kihuzza magát, ezüstös fején szinte fiatalos hanyavetiséggel hordja ó-dívatu köcsökalapját s úgy jár, mintha nem is hetven esztendő terhe nyomná a vállát. Mindamellett az asszony még ugy is magosabb, mint az ember. Persze, ezt nem venni észre könnyen, mert a nő ingadozva, bizonytalanul jár és mindenki tudja róla, hogy rászorul a férje vezető karjára. Azelőtt azt hitte volna az ember, hogy ő vezeti a férjét, a ki szinte ijesztően aprónak és jelentéktelennek tűnt fel az ő hatalmas alakja mellett. Ugyan az embereknek nem volt módjukban, hogy sokszor csufolódhassanak ezen a furcsa házaspáron, mert volt idő, a mikor ezt a két emberfiát senki sem láthatta együtt, a házon kívül. Nyomorult pár hüvelyk miatt a házastársak szinte elidegenültek egymástól s mind szélesebb szakadékok nyílt közöttük.

De hát miért is házasodtak össze? Nos hát, szerelemből. Oh igen, a szerelem, ez a vakmerő kötélánczos átugrik minden erkölcsi korlátot, könnyelműen vezetgeti el a földi és a mennybéli üdvösséget is, sőt, Uram bocsáss, még a vértől sem riad meg. Hogyan is ijedt

óriási szabadelvű pártot és Bécsben tett ígéreteit. Megbukott, mert az egész 67-iki kiegyezést válságba sodorta s a szabadalom szélére taszította Magyarországot. Ígéretei azonban főmaradtal s azoknak teljesítése annyira átment a köztudatba az osztrákoknál, hogy a jelen kormány tehetetlenül állt a követelésekkel szemben úgy annyira, hogy csupán a követelések redukálására szorítkozhatott. Ki a felelős ez átkos helyzetért, mely Magyarország gazdasági életét válsággal fenyegeti, mely terheink szaporítását, a kvótának és adóinknak fölemelését elkerülhetetlenné teszi? Bánffy és mindazok, kik őt támogatták, a kik jelöltjeire szavaztak.

Politikai életünk eme válságában két jelenség ötlék fel előttünk szembeszökőleg. Az egyik Apponyi Albert grófnak nyilatkozata a kvóta kérdésben, a másik Herczeg Ferencz képviselőnek kilépése a szabadelvűpártból a kvóta miatt. E két név két véletlet jelent most. Az egyik 25 éves politikai mult után, melynek vezéreszméje mindig a hazafiság volt, belép a szabadelvűpártba, s megtagadva önmagát, jobb meggyőződését, megszavazza elvei ellenére is a kvótát, mert ezt politikai szükségességnek tartja. A másik, a ki végig élte Bánffy szebb napjait s a volt miniszterelnök politikai tobzódásai között semmi

volna meg attól a pár hüvelyknyi különbségtől? Különb is a férfi nem volt valami törpe vagy csodaszülött. Kis termete arányos, kecses, formás volt és csakis az asszony óriás alakja mellett vált csaknem neveltséges figurává. De hát nem kellett volna kikötöni a sorssal, mely „pár hüvelyk különbség“ -gel is meg tudja kinozni a szegény halandókat.

Oh, ez a sors néha milyen kegyetlenül furcsa játékok üz két derék, jóra való emberrel. Egy semmit, egy apró kavicsdarabot szór az utjukba és a szegény emberek megbotoáltak benne.

Az öreg tanár inkább szófukar, semmint bőbeszédű, mégis a minap minden elfojtott haragja és keserősége kiszaladt belőle. Akkor volt, a mikor a városban hire ment, hogy a garnizon legmagasabb és legsoványabb hadnagya elgyűrűzte a város legapróbb és legkecsesebb leányát. A menyasszony olyan volt mint egy finom méisseni porcellánbábú; természetesen gazdagon aranyozott bábut értek. Az egész város kaczagott a furcsa páron.

— Ah, milyen együgyűek, milyen okatlanok vagyunk, mi emberek, kiáltott a tanár ur és szürke szemei kigyultak. Elenyésző semmiségek vagyunk, egy pára, egy lehellet mindössze, játékszerekkel szórakoztatjuk magukat s azt hisszük, hogy kovácsai vagyunk szerencsénknek. Látja, édes, fiatal barátom, én kanállal ettem a bölcsességet s minden tudományom sem óvott meg a baklövéstől. Ha most rá gondolok a dologra, hangosan kacaghatnám, igazán neveltséges tragikus egy dolog volt.

A kertben ültünk, az asztal mellett. Verőfényben reszkető tavaszi reggel volt s az

lalkifurdalást sem érzett, még akkor sem, mikor arczul csapták a magyar alkotmányt — az most kilép a szabadelvűpártból a kvóta miatt s kemény ítéletet mond Apponyi fölött.

Hol a politikai morál a két véletlet képviselő politikai ténykedésében?

A nemzeti-párt, mely Bánffy és a Tisza-rendszer bukását keresztül vitte, s melyért életével lakolt, fuzionált a szabadelvűpárttal, s Apponyi gróf. a volt vezér, elveinek földadása mellett is megszavazza a kvótát, melyet szükséges rossznak tart. A volt pártvezért e lépésre kétségkívül a leg súlyosabb politikai okok vezérelték, melyeknek gyökere visszanyulik a Bánffy által teremtett politikai helyzet sötétjébe. Csakis ugy érthető a világos esztű politikusi lépése, ha helyzetünket olyannak itéli, melyből más kivezető ut nincs, mint fizetni, hogy megmentsük az életet. És ha helyzetünk tényleg ilyen, vajjon a politikai okosság nem azt javasolja-e, hogy még jobb meggyőződésének ellenére is megszavazza a kvótát, mint oly rosszat, melynek árán nagyobb érdekek, sőt talán minden megmenethető. A törbe került róka fájdalma daczára is leharapja lábát hogy megmentsen életét. A tört elkészítette Bánffy és a szabadelvű párt. E párt kebeléből most Herczeg Ferencz kilép, mert nem szavazza

elvirágzó gyümölcsfákról lágyan hulidogáltak a fehér virágzirmok, mintha csupa hópolyhek lettek volna.

— A mikor megismerkedtem vele, — folytatta a tanár ur, — még csak tizenhat esztendő volt s én épen akkor végeztem el a negyedik félévet az egyetemen. Nem vehettem rossz néven a jövődő apósomtól, a ki jómódu kereskedő volt, hogy féket vetett az én lobogó szenvedélyemre. Belenyugodott abba, hogy eljegyezzük egymást, de kikötötte, hogy mindaddig viszont nem láthatom a menyasszonyomat, míg az oklevél a zsemben nem lesz. Oh, de nehéz volt az elválás! Ah, nem is tudja, hogy kiről beszélek? ... Természetesen a feleségemről.

Két esztendeig nem láttuk egymást. Tanári kinevezéssel a zsemben tértem vissza a menyasszonyomhoz. Hígyje el, hogy a viszontlátás első pillanatában azt hittem, hogy rám szakad az égbolt, annyira megijedtem. Nem tudtam elhinni, hogy ő az s kétségbeesve kérdeztem magamtól, hogy mi történt?

Megöleltük egymást s mondhatom, hogy nehezen ment.

Hogy megcsókolhasson, le kellett hajolnia hozzám. Jó fejtel magasabb volt nálam. Egészen megzavarodtam s olyan kicsinek tűntem föl önmagam előtt, mint egy gyermek. A menyasszonyom jóízűen nevetett. Hiszen ő megírta nekem, hogy meglepetést készít számomra. Aztán tréfás hangon kérdezte tőlem, hogy én a „láb és hüvelyk“ szempontjából akarak-e házasodni? Oh, milyen erős, milyen szép lett!

— Hja, miért nem tartottál vele lépést a növésben, mondta az apósom. Bizonyosan a

meg a kvótát, s erős kritikát mond Apponyi fölött.

Hol itt a politikai morál?

Ha az a politikai morál, melynek nevében Herczeg Ferenc megtagadja Apponyit, annyira szíven fekszik, hogy azt föllülhelyezi minden politikai szükségességen, úgy mikép helyeselhetette a Bánffy által keresztül vitt véres választásokat, miért nem utálta meg azokat a milliákat, melyeken Bánffy embereket vett; a Tisza lex-et, melyet sajátkezűleg aláírt, az ischli klauzulát, mely miatt a legjobbak elhagyták a szabadelvűpártot, csak ő nem, pedig akkor a magyar alkotmányról, a nemzet szabadságáról volt szó?

A politikai morál hiányára vall az, hogy betaszítva a nemzetet a bajba, midőn a kimenekülésről van szó abból a helyzetből, melyet Herczeg Ferenc is segített előkészíteni — akkor mint erkölcsbíró áll elő és megostorozza a mentőket, hogy nagy áron szabadították meg az országot. — Herczeg Ferencz kilépett a szabadelvűpártból, melyben a megmaradást „lealázó lappangásnak” nevezte, talán a kvóta miatt? Igen, de csak úgy külsőleg. Czimnek nagyon hálás dolog most, s könnyen lehet nagy hazafi hírnévre szert tenni általa; de valójában a csalódás kergette ki a pártból, mert hisz nincs kormányváltás üzlet nélkül, s a levegő szorult volt számára Apponyi belépése óta.

Politikai frivolitás erkölcsbíróként lépni fel ott, hol a megváltozhatatlan helyzet kényszere csak áldozatok árán enged kimenekülést, s még inkább az, ha e helyzetet maga az erkölcsbíró is segített megcsinálni. Megállni helyén, s megküzdeni a nehézségekkel ebben van politikai morál. Gyáván elhagyni a vész helyét, s ítéletet mondani a küzdők felett, ez nélkülözi a politikai morált.

sok tanulás meg a sok ülés zsugorított ugy ősse.

Bele kellett törődnöm a kellemetlen állapotba. Mit is tehettem volna egyebet. Jó magas kalapot vettem, hogy legalább ezzel segítek a dolgon. De azért titkon nagy fájdalmat éreztem s az arcom elárulta, hogy mi megy végbe a szívemben. Én öt levelemben mindig „kis menyasszonyomnak” neveztem volt s olyanforma érzés volt rajtam érőt, mintha az én menyasszonyomat kieserlét volna. Sok, nem épen épületes jelenet játszódtott le közöttünk és igen sokat sirtunk. Az egész dolog inkább a világ miatt volt fatális. Oh az emberek! Csak akkor tapasztaltam, hogy milyen nagyhatalom a világ, az emberek.

Az öreg ur finom kezével leseperte az asztalról az almavirágot, kedvetlenül, szinte bosszusan.

— Ismét elváltunk s ez a válás még talán az elsőnél is fájdalmasabb volt. Gyötört az a gondolat, hogy a menyasszonyom még nagyobbra nő, talán egész óriássá fejlődik, a mihez ugy látszott, hogy van tehetsége.

Pedig olyan kedves, olyan jó volt hozzám. A leveleiben vizsgáztalni próbált, noha azt a dolgot sohasem emlegette. Mindössze egyszer irt róla. Édes, jó Hilderichem, így szólt a levele, ne haragudjál reám, de megint nőttem, csak egy kicsit és igazán nem tehetek róla. Velem érzett és szenvedett a szegény, engem pedig a kétségbeesés kerülgettet. Akkoriban még nem bontotta föl az ember olyan könnyen az eljegyzést, mint manapság . . . Különbem — de nem mondok semmit.

Hány bolond gondolat támadt az agyamban. Elkezdtem tornázni, lovagolni, vinni, hogy

UJDONSÁGOK.

— Gróf Zichy Jenő felolvasása. Már hónapokkal ezelőtt nagy érdeklődéssel nézett városunk közönsége a gróf Zichy Jenő által tartandó felolvasás elé, melyben a tudós gróf az őshaza felkutatása czéljából tett hosszú utazásait tárgyalta. F. hó 10-én, vasárnap történt meg e nagyérdéki előadás. A város eliteje zsutolásig megtöltötte a megyeház nagytermét. A gróf először utazásának czélját ismertette, azután áttért a tulajdonképeni utazásra és annak eredményére. Gróf Zichy Jenő felolvasásában látszott a nagy tudós, ki szakértelemmel vezeti utazásait s annak czélját szem előtt tartva, semmi fáradságot nem kímél, hogy azt elérhesse. Tömör, — szóvirág nélküli — egyszerű előadása, melyet sok kaland elbeszéléssel fűszerezett, nagy élvezetet nyújtott a hallgatóságának. Oly élethűen beszéli el a vele megtörtént dolgokat, hogy a hallgatóság szinte beleképze magát az utazó helyzetébe s együtt mulat, vagy szenved vele. Az elbeszélés után saját felvételű fényképeit mutatta be vetítve egy „laterna magica”-szerű készülékkel. Körülbelül 180 ilyen képet mutatott be utazásának minden helyéről, szebb épületekről, népsokasokról, típusokról, nagyobb államférfiakról, sokat a különböző nemzetek asszonyairól. Ezen képek még jobban szemléltethetővé tették az utazás lefolyását. Minden egyes felvételhez érdekes magyarázatokat fűzött a tudós gróf, kinek csakis hálás köszönettel adózhat városunk közönsége az élvezetes estéért.

— Éjféli mise Szilveszterkor. Ő Szentsege XII. Leo pápa november 13-ról keltezett decretummal elrendelte, hogy az összes plébánia templomokban 1899. év és 1900. év Szilveszter napján éjféli 12 órakor ünnepélyes szt.-misét tartanak. Ezen éjféli misék a századforduló alkalmából elrendelt szent év megünneplésének a

megerősödjem, hogy szélesedjem, hogy a kicsinyiségem ne legyen oly szembetűnő. Mindhiába. Semmi tehetségem sem volt hozzá, hogy Herkulussé nőjsem ki magamat.

Végre is arra a gondolatra jutotam, hogy legjobb, ha minél előbb összeházasodunk. A házasság majd csak végét szakítja a neveltséges állapotunk. És most már minden erőmmel csak azon voltam, hogy megtörténjen az esküvő. De a szeszélyes természet különcködése ellen még ez is hiábavalónak bizonyult.

Visszajöttünk a nászutról s az apósom így szólt a fiatal feleségemhez:

— Nos, kicsikém (így nevezte őt) ugy látszik, hogy a távoli levegő igen jól tett neked. És aztán félreérthetetlen mozdulatokkal tett czélzást arra, hogy a kicsike ismét nőtt. Hilderich, mondta nekem, te nem vigyázol eléggé a feleségedre. Ez a folytonos növés nem járja ám.

És nevetett!

Ez a nevetés a szívembe hatott! Ha a feleségem még tovább is fog nőni, akkor a mi neveltséges állapotunk föllümulja még önmagát is.

És ha eddig csak ugy általánosságban gyötört a feleségem magas termete, ezután részletekben kezdtem gyötörni. Ha együtt ültünk a reggeli mellett, néha valami titkos borzadás futott végig rajtam. Sokszor ugy rémlett, mintha a feleségem ismét nőtt volna s firkésző szemmel vizsgáltam őt jártában-keitében. Azt hittem, hogy ő nem tud semmit, az én gyötörésemről. De nem így volt; feleségem észrevett mindent s szinte túlságos gyöngéd volt hozzám. mint a betegekkel szemben szokás. Oh, most már belső mérték-különbségek is tá-

határjelzői. E mise alatt a hivek is áldozhatnak.

— A tél. Még sem volt igazuk azoknak a derék tudósoknak, a kik a csillagok járásából azt jövendölték, hogy többé nem is lesz igazi télünk, mert lényegesen megváltozott a kontinens klímája. Vasárnapra virradóra föleszmélt Téli apó és ócska köpenyegéből temérdek csillagó pihét rázott a nyakunkba, sőt oly megátalkodottsággal folytatja ezt a szórakozását, hogy immár komoly aggodalomba esünk miatta. Csak azok a szegény emberek örülnek most, a kik a hó eltakarításából egy kis téli kéréssethöz jutnak, no meg azok, a kik egyéb dolguk híján vidám szánkázással tölthetik az időt. Immár a jégpályán is megkezdődik az élet, a korcsolya-sport kedvelőinek nagy öröme. Sok kellemetlenséget okozott azonban ez az időjárás egyebek közt azoknak, a kik ma és tegnap voltak kénytelenek hazaballagni a vasuti állomásra. Ugyanis a hó miatt némi késéssel érkeztek meg a vonatok s az utasok, mivel repülni nem tudtak, gyalog kényszerültek megtenni a jókora utat a néhol térdig érő hóban, mert bérkocsit nem találtak az állomáson. Valóban nem ártott volna itt egy kis főkapitányi intézkedés. Érthető érdeklődéssel várjuk az is, vajjon mikor kezdik hordani a havat, legalább a belváros népeinek utcáiról?

— A szinpártoló egylet választmánya tegnap Gánócsy Flóris elnöke alatt ülést tartott. A választmány elhatározta, hogy az egylet f. évi bevételeiből egy harmadrészt a szinmagatonak juttat, egy harmadrészt a kiválóbb színészek jutalmazására fordít, a fennmaradó összegből pedig a társulat tagjait betegségük esetén segélyezni fogja. Együttal e czimen a huzamosabb ideig betegeskedett szinlapkihordónak 15 firt lett kiutalványozva. Dr. Hajós Rezső, Kovács Pál és Felner Soma választmányi tagok megbizattak, hogy a szezon végén tegyenek jelentést a jutalomra érdemes színészekről, kik azonkívül az egylettől elismerő levelet is kapnak. Tekintettel a színházi elő-

madtak közöttünk. Gyöngédsége bántott s dacot mutattam iránta.

Mondják-e még többet? Gyermekeink, nagy fájdalmunkra és szerencsétlenségünkre, mind meghaltak. Valami úr tátozott közöttünk éven keresztül . . . Persze, ezt a sok boldonságot nem viszi át az ember az öregkorába is. És tudja-e, hogy mi vezette össze újra a lelkeinket? Hát semmi egyéb, mint egy hirlapi, egy kritikus frázis, melyet a közönséges ember kinyilatkoztatásnak tekint. Hiszen tudja, hogy lassan-lassan némi tekintélyre tettem szert a tudományos világban. Egy napon feleségem valamelyik újságban nevemre bukkan. Annyi állott rólam az újságban, hogy: A mi nagy szanszkrit nyelvtudósunk, S. tanár, a kinek nagysága, stb., stb.

A feleségem ragyogó arccal teszi elem az újságot. Ugy érezte magát, mintha nehéz kö esett volna le a szíveről. És ekkor történt meg először, hogy minden tartózkodás nélkül beszélni kezdtünk arról a pár hüvelykről, mely addigél elkeserítette az életünket. Sirtunk örömlünkben. Azontul minden jól ment. Szerepet cseréltünk. Most már ő ellenőrizte az én növésemet s csakugyan napról-napra nőttem az ő szemében, mind nagyobbra, mind nagyobbra, egész óriássá, a ki előtt ő megalázkodott.

A pár hüvelyknyi különbség végre is elenyészett.

E pillanatban nyitott a kertbe a professzorné. Mellénk ült az asztalhoz s mialatt mi a tanár úrral egy tudományos kérdésről kezdtünk vitakozni: jól láttam, hogy az öreg asszony szeme milyen büszkeséggel tapad a férjére. Ugy nézett föl rá, bámulattal és csodálkozással, pedig pár hüvelykkel magasabb volt nála.

szaszönek Egyiptomba hogy a gazdátlan trónt közösen elfoglalják Később az öreg is hazatér s a viszontitáskor a férjét híven szerető Zeneisz esőkjútól visszanyeri hallását és szépen belenyugszik a detronizációba.

Az előadásról nem sok jót mondhatunk. A főbb szereplők eléggé igyekeztek ugyan, hogy megmentsék a menthetetlent, de a kar csak temetni segített. Szalóczy Irén olyan „lendületesen“ ábrázolta a könnyűvérű Zeneiszt, hogy a jobb izlésű közönség elfordult a színpadtól. Borsitzky Ilona kitünő maszkja és élénk játéka is teljesen kárba veszett az angol nevelő szerepében. Az egész előadásban különben csak a Szalkay megszokott jó játéka és a tébai milimárik kvartetteje volt leginkább élvezhető. A négy milimári: Kéti Lina, Barcs Aranka, Horváth Aranka és Arday Vilma, nótáját és táncját megismételtették. Jó alakitást láttunk Szentmiklóstól, ki a Fuchs hordáról Fox eröművészé lett hitsoros képében toporzékolt a Fáraó körül. Megemlíthetjük még Kovácsot, Szepesit, Krémert, Dérít és Virághot. Mindenesetre nem rajtuk mult, hogy Egyiptom gyöngye talmi volt.

Decz. 10.

Délután a Bibliás asszony-t adták zónában, telt ház előtt, este pedig az Egyiptom gyöngyit láttuk másodszer meglehetősen gyöngye érdeklődés mellett, a mi azt jelenti, hogy még sem lehet mindent beadni a közönségnek. A szereplőkről már elmondtuk a véleményünket. Ezáltal nem kevesebb igyekezettel játszottak s bizony nem tehetek róla, hogy a közönséget nem tudták fölmelegíteni. Még Szalóczy sem, pedig ugyancsak kihasználta a tingli-tanglikra emlékeztető fogásokat. Azaz, talán nem is pedig, hanem mert.

Decz. 11.

Az arany kakas zónaelőadásban. A szokottnál kisebb számú közönség igen jól mulattott a lapszerű lámpa gyáros mókáin és elszíntan tapsolt a többi szereplőknek is.

I R O D A L O M.

Politikai és Közgazdasági évkönyv. Az elismerés nagy mértéke illeti Székely Sámuel, a *Politikai Hetiszemle* szerkesztőjét, ki megcsinálta az első magyar általános évkönyvet. A hatalmas, hetedfélszáz oldalnyi kötet meglepően gazdag tartalmával tájékoztat mindentől, amire a korral élő embernek csak szüksége lehet. Beosztásában, mint minden ilyen évkönyv, két részre oszlik: az egyik, az általános tudnivalók tára, visszatételek a múltba, leginkább a legújabb kor, a XIX. század eseményeire, melyek nélkül nem érthetjük meg a magunk korának eseményeit. A másik rész az 1899. esztendő története áttekinthető, elevenen megírt, tartalmas krónikája a világhistoria és a magyarországi eseményeknek, melyhez pontosan egybeállított adattár sorakozik a világ események tényezőiről, szereplő személyekről és intézményekről. Az első fejezet *történet és alkotmány*, a világ összes országainak történetét és államszervezetét ismerteti röviden, szabatos és mindenről érthető előadásban. Az év története foglalja minden ország bel- és külpolitikai eseményeit. Ezután következnek: kimutatás az uralkodó családokról és államfőkről, az összes országok kormányairól, Ausztria-Magyarország külföldi képviselőiről (követségek, konzulátusok) s a külföldi államok nálunk levő képviselőiről. Külön fejezet ismerteti a hadügyet: minden állam haderejének állását olyan részletes és tanulmányos módon, ahogyan hozzáférhetetlen szakkönyveken kívül talán sehol sem lehet megtalálni. *Magyarországról* és viszonyairól egész monografiát ad a könyv, mely a közel

700 oldalnak majdnem felét foglalja el. A becses ismertetésnek egyes fejezeteit jelentősen és a tárgyalat kérdésekben kiváló jártasságukról ismert emberek írták. Magyarország újabb történetét és alkotmányát dr. Dolonecz József, a parlamenti év történetét és a szereplő politikusok életrajzát Szerdakelyi Sándor, az ipari részt Gelléri Mór, a közgazdaság többi ágait Szalai Béla írta meg világos, áttekinthető vonásokban. A tőzsdéről Berger M., a közoktatásügyről dr. Körösi Henrik, Budapest fővárosáról Sz. Ágatha László irt kimerítő fejezetet. És végül, mit tán előbb kellett volna említenünk, van a könyvnek egy *Nemzetiségi kérdés* című fejezete dr. Jancsó Bendektől, kinél ebben a kérdésben alig van hivatottabb ember Magyarországon. A könyvnek ez a rövid vázolója, képe gazdag adathalmazának és bő tartalmának. Hasznos és érdekes munka ez a könyv: minden állásban és foglalkozásban lévő minden művelt embernek szinte nélkülözhetetlen tájékoztató. A diszes angol kötésű kötet ára 4 frt. Kapható a „Politikai Hetiszemle“ kiadóhivatalában (Budapest, Főherceg Sándor-utca 19 sz.) és minden nagyobb könyvkereskedésben.

Jelen! A „Bolond Istók“ naptára a jövő 1900. évre *Szeccsiós naptár* címmel jelent meg. A naptár, mint czime is elárulja, pompás találékonysággal fogta föl, hogy mely irányban kell a humor, tréfa és satyrának nyilat röpitgetni s hogy mi az, a mi felett a közönség leghasznosabban mulat? Számtalan sikerült kép, remek ötlet és adoma parodizálja a szeccsiós divatot minden téren, de azért ellentét és gyönyörködtető példán ott van mindjárt a tiszta és igazi magyar humor. A naptár egyik legkitünőbb rovata a T. Ház humoristái, a mely az elosópt pártpolitizálást mellőzve, a magyar országgyűlés kiválóan szelleműs és elmés tollú matadorát mutatja be, bravourral megírott életrajzokban, trappáns epizódokkal és Humicskó remek karikatúráival. A tartalomdús naptárnak már a címképe is egész szeccsiós világot ábrázol. A könyv ára 1 frt. Kapható minden könyvkereskedés- és dohánytőzsdében.

Felhívás megrendelésre, illetve előfizetésre. T. olvasóközönségünk becses figyelmét ezuttal külön ajánlással hívjuk fel Magyarország kath. papsága és világi hívei legrégebb lapjának, az 1900. évvel évfolyamának 59-ikébe lépő „Religió-Vallás“ cz. egyházi, társadalmi és irodalmi folyóirat pártolására. Ez a lap szakadatlanul fentartott róm. kath. egyházi szellemének elvi magaslata által az „előkelő“ nevet vívta ki magának, s a lefolyt két utóbbi év alatt három törvényszék előtt végig zaklattatva, vagyis a kath. elvek hirdetésének szabadságáért küzdve, a „hitvallóság“ nem közönséges érdemét szerezte meg magának, szent kötelességét teljesítve, fennhéjzás nélkül. A ki fensőbb tájékozást áhit a napi ruden levő hazai és világiegyházi vallási kérdésekben, az nen nélkülözheti a „Religió“ t.

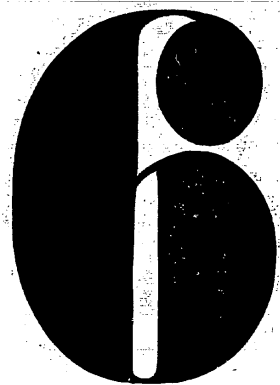
A megrendelés, illetve előfizetés egész éven át nyitva áll. Megrendelhető a lap intenciókra is előfizethetni pedig negyedévre 2 frt 50 krral, félévre 5 frttal, egészévre 10 frttal a „Religió“ szerkesztőségére czimezve (Budapest, VI. Bajza-utca 14.) Növendékpapok és szűkebb ellátású paptársak, valamint a kath. olvasókörök is könnyítést kapnak.

Felelős szerkesztő: *Chay Antal.*

Pályázati hirdetmény.

Az alsó-alapi róm. kath. iskolaszék ezennel nyilvános pályázatot hirdet két-tanteremből és egy kamarából álló iskola-épület felépítésére. Kőműves, ács és asztalos munkák külön adatnak vállalatba. Pályázati határidő 1899. december 31. Tervrajzokkal és bővebb felvilágosítással szolgál az iskolaszék Elnöksége. Alsó-Alap, plébánia (posta, helyben).

285. 1—1.

huzásra érvényes jótékonycélú — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény a 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 20% levonással készpénzben kifizettetik.

Első huzás

visszavonhatatlanul

már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít

Bartos Gyula Székesfejérvár.

Kapható:

Reichard Mór és Weisz Hermann
dohánytőzsdéjében.

Nagy jótékonysági sorsjáték
kezelősége

a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

279. 15—8.